

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5C/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818201068
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8818201068.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobkýň: 1. E.H. C., Q., R., H.. XX. XX. XXXX, R. C. A.. Z. XXXX/XX, XXX XX Z., 2. Z.Á. E., Q.. O., H.. XX. XX. XXXX, R. C. Q. H. X. XXX, XXX XX Q. H. X., 3. G. Z., Q.. R., H.. XX. XX. XXXX, R. C. S. Š. XXXX/XX/C, XXX XX C. XX - Q., všetky zastúpené JUDr. Simonou Marcinovou, advokátkou so sídlom Námestie Slobody 13, 071 01 Michalovce, IČO: 46 435 115, proti žalovaným: 1. Z. O., Q.. M., H.. XX. XX. XXXX, R. C. K. XXXX/XX, XXX XX D., 2. P. A. P., H.. XX. XX. XXXX, R. C. D. XXXX/XX, XXX XX D., žalovaný v 2.rade zastúpený JUDr. Jánom Uhlíkom, advokátom so sídlom Námestie slobody č. 1, 093 01 Vranov nad Topľou, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, takto

rozhodol:

Súd určuje, že kúpna zmluva uzavretá dňa 10.4.2015 medzi žalovanou v 1. rade ako predávajúcou a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, ktorej predmetom bol prevod nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XX vedeného katastrom nehnuteľností, okres N. H. R., obec D., katastrálne územie D., parcely registra C KN parc. č. XXX záhrady vo výmere 605 m², parcely registra C KN parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m², rodinný dom súpisné číslo XXXX, postavený na parcele č. XXX, pod B6 v podiele 1/2 k celku je neplatná.

Žalobkyniam v 1., 2. a 3. rade priznáva proti žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 10.4.2018 domáhali voči žalovaným určenia, že kúpna zmluva, uzavretá medzi žalovanou v 1. rade ako predávajúcou a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, ktorej predmetom je prevod nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XX, vedeného katastrom nehnuteľností, okres N. H. R., obec D., kat. územie D., parcely registra C KN parc. č. XXX záhrady o výmere 605 m², parcely registra C KN parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m² rodinný dom, súp. č. XXXX, postavený na parc. č. XXX, pod B: 6 v podiele 1/2 k celku, je neplatná. Zároveň sa voči žalovaným domáhali náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnili tým, že podľa žalobkyňa v 1. rade, žalobkyňa v 2. rade a žalobkyňa v 3. rade sú podielovými spoluvlastníkmi 1/8 k celku nehnuteľností, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XX, vedeného katastrom nehnuteľností, okres: N. H. R., obec: D., kat. územie: D., a to: parc. č. XXX, záhrady o výmere 605 m², parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m², rodinný dom, súp. č. XXXX, postavený na parc. č. XXX (ďalej len „predmetná nehnuteľnosť“), t. j. každá zo žalobkýň vlastní 1/8 predmetnej nehnuteľnosti. Zároveň žalovaný v 2. rade vlastní spoluvlastnícky podiel na predmetnej nehnuteľnosti vo veľkosti 1/2 k celku. Právny predchodca žalovaného v 2. rade, t. j. žalovaná v 1. rade, previedla kúpnu zmluvu zo dňa 10.04.2015 - č. Nz. 11900/2015, ktorej vklad

bol povolený Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálnym odborom pod V 705/2015 - 131/15, svoj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 k celku na predmetnej nehnuteľnosti na žalovaného v 2. rade (ďalej len „kúpna zmluva“), a to bez toho, aby tento spoluvlastnícky podiel ponúkla najskôr na predaj ostatným spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, a teda i žalobkyni v 1. rade, žalobkyni v 2. rade a žalobkyni v 3. rade, a to aj napriek tomu, že majú, resp. mali záujem o nadobudnutie tohto spoluvlastníckeho podielu. Žalobkyne poukázali na ust. § 140 v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka. Uzatvorením predmetnej kúpnej zmluvy bolo nepochybne porušené predkupné právo žalobkyne v 1. rade, žalobkyne v 2. rade a žalobkyne v 3. rade. Zároveň je potrebné uviesť, že podľa vyššie cit. zák. ust. zmluvná voľnosť spoluvlastníka je obmedzená v tom, že svoj spoluvlastnícky podiel môže bez ďalšieho previesť iba na blízke osoby uvedené v ustanovení § 116 OZ. Žalovaný v 2. rade však nie je blízkou osobou žalovanej v 1. rade v zmysle ust. § 116 Občianskeho zákonníka. Ak teda žalovaná v 1. rade ako spoluvlastník mienila svoj spoluvlastnícky podiel previesť na iné než blízke osoby, prípadne aj na jedného zo spoluvlastníkov, svoj podiel bola povinná najskôr ponúknuť ostatným spoluvlastníkom. Podľa ust. § 605 Občianskeho zákonníka nie je dohodnutá doba, dokedy sa má predaj uskutočniť, musí oprávnená osoba vyplatiť hnutelnosť do ôsmich dní, nehnuteľnosť do dvoch mesiacov po ponuke. Ak táto doba uplynie márne, predkupné právo zanikne. Ponuka sa vykoná ohlásením všetkých podmienok; ak ide o nehnuteľnosť, musí byť ponuka písomná. Na základe vyššie cit. zák. ust. platí pre formu ponuky na predaj oprávnenej osobe, že ak ide o nehnuteľnosť, musí byť dodržaná písomná forma. Ponuka musí obsahovať všetky podmienky, za ktorých má byť kúpna zmluva uzavretá. Predkupné právo sa realizuje len raz, a to v prekluzívnej lehote, ktorá je pri nehnuteľnostiach dva mesiace. V prípade, ak povinný spoluvlastník nerešpektoval zákonné predkupné právo a svoj podiel previedol na inú než blízku osobu bez toho, aby ho predtým ponúkol ostatným spoluvlastníkom, právny úkon, na základe ktorého došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu je neplatný, ale len v prípade, ak sa oprávnení spoluvlastníci jeho neplatnosti dovoľajú (§ 40a Občianskeho zákonníka). Žalobkyne poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 48 / 2009 zo dňa 30. júna 2010, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25.02.2016 sp. zn. 16Co/381/2015, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.08.2010 sp.zn. . 5 Cdo 211/ 2009 a ust. § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku..

3. Žalovaná v 1. rade so žalobou žalobkýň nesúhlasila a žiadala žalobu zamietnuť, považuje ju za neopodstatnenú, nakoľko osobne navštívila dvakrát žalobkyne v 1. a 2. rade a ponúkala im svoj podiel na predaj. Žalobkyne v 1. a 2. rade uviedli, že nemajú záujem o podiel žalovanej, nakoľko nemajú peniaze.

4. Žalovaný v 2. rade so žalobou žalobkýň nesúhlasil, nakoľko skôr než kúpil spoluvlastnícky podiel spoločne so žalovanou v 1. rade navštívil žalobkyne v mieste ich bydliska. Obe uviedli, že nemajú záujem o podiel žalovanej v 1. rade, nakoľko nemajú peniaze. Namietal premlčanie uplatneného nároku.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohou žaloby, a to výpisom z listu vlastníctva č. XX, k. ú. D., vyjadrením žalovaného v 2. rade z 2.9.2019, vyjadrením žalovanej v 1. rade z 2.9.2019, vyjadrením žalovaného v 2. rade z 3.10.2019, správou Okresného úradu Vranov nad Topľou, katastrálny odbor z 21.4.2020 s prílohami, a to výpisom z listu vlastníctva č. XX, k.ú. D., Osvedčením o dedičstve Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8D/75/2015 z 8.4.2015, Rozhodnutím Okresného úradu Vranov nad Topľou, katastrálny odbor, číslo vkladu V-705/15 z 21.5.2015, Notárskou zápisnicou N240/2015, Nz11900/2015 z 10.4.2015, a výpisom zo systému katastrálneho odboru. Ďalej súd vykonal dokazovanie vyjadrením žalovaného v 2. rade z 8.6.2020 s prílohami, a to správou Obce Hencovce z 30.7.2019, listom žalovaného v 2. rade zo dňa 4.6.2020, záznamom z rokovania z 7.5.2020, vyjadrenie žalovanej v 1. rade z 28.7.2020 s prílohou listom žalovanej v 1. rade z 16.7.2020, pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11C/361/2015 a z neho uznesením č.k 11C/361/2015-96 zo dňa 14.5.2018, uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/55/2018-117 z 17.12.2018, pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 3C/157/2016 a z neho uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/157/2016-31 zo dňa 24.7.2017 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Ako vyplýva z výpisu listu vlastníctva č.XX k.ú. D., podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - parcely registra „C“ parc. č. XXX, záhrady o výmere 605 m², parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m², rodinného domu, súp. č. XXXX, postaveného na parc. č. XXX sú pod B1 N. E., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1/8, pod B2 žalobkyňa v 3.rade v podiele 1/8, pod B4 žalobkyňa v 1. rade v podiele 1/8, pod B5 žalobkyňa v 2. rade v podiele 1/8, pod B6 žalovaný v 2. rade v podiele 1/2. Ako titul nadobudnutia je pri

žalobkyniach uvedené rozhodnutie D 397/88 a pri žalovanom v 2. rade kúpna zmluva č. Nz 11900/2015 zo dňa 10.4.2015, V-705/2015 -131/15.

7. Z kúpnej zmluvy č. Nz 11900/2015 zo dňa 10.4.2015 je zrejmé, že žalovaná v 1. rade ako podielová spoluvlastníčka predala svoj spoluvlastnícky podiel v pomere 1/2 k nehnuteľnosti na LV č. XX k.ú. D., a to domu s.č. XXXX, parcele registra „C“, č. XXX, záhrady o výmere 605 m², parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m² v podiele 1/2 žalovanému v 2. rade ako kupujúcemu.

8. Podľa Osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8D/75/2015 zo dňa 8.4.2015, bolo prejednané dedičstvo po A. M., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom D., K. XXXX, pričom nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX k.ú. D. - parcelu registra „C“ parc. č. XXX, záhrady o výmere 605 m², parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m², rodinný dom, súp. č. XXXX, postaveného na parc. č. XXX sú pod B2 nadobudla žalovaná v 1. rade.

9. Vklad vlastníckeho práva na žalovaného v 2. rade k spoluvlastníckemu podielu v pomere 1/2 k parcele registra „C“ parc. č. XXX, záhrady o výmere 605 m², parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m², rodinný dom, súp. č. XXXX, postaveného na parc. č. XXX zapísaných na LV č. XX k.ú. D. bol povolený Okresným úradom, katastrálnym odborom vo Vranove nad Topľou pod č. V-705/15 dňa 21.5.2015.

10. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 11C/361/2015 a z uznesenia č.k 11C/361/2015-96 zo dňa 14.5.2018 je zrejmé, že súd v tejto veci prerušil konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp.zn. 11C/361/2015 do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/14/2018. Predmetom tohto konania medzi žalobcom Ing. A. P., nar. X.X.XXXX a žalovanými N. E., nar. XX.XX.XXXX, G. Z., nar. XX.XX.XXXX, E. C., nar. XX.XX.XXXX a Z. E., nar. X.XX.XXXX je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XX, k.ú. D.. Uznesenie o prerušení konania bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/55/2018-117 z 17.12.2018.

11. Z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 3C/157/2016 je zrejmé, že predmetom konania bola žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy medzi žalobcom v 1. rade E. C. a žalobcom v 2. rade Z. E. a žalovaným v 1. rade Z. O. a žalovaným v 2. rade Ing. A. P., predmetom bolo určenie, že je kúpna zmluva zo dňa 10.4.2015 uzavretá medzi žalovanou v 1. rade ako predávajúcou a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, kde žalovaná v 1. rade previedla svoj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti jednej polovice v celku na predmetnej nehnuteľnosti na žalovaného v 2. rade je neplatná.

12. Z uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/157/2016-31 zo dňa 24.7.2017 vyplýva, že súd konanie zastavil, účastníkom konania sa náhrada trov konania nepriznal. K zastaveniu konania došlo z dôvodu späťvzatia zo strany žalobkyň.

13. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení z 3.10.2019 uviedol, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy odkúpil od žalovanej v 1. rade. Pred uzavretím kúpnej zmluvy, spoluvlastníčka nehnuteľností aj v jeho prítomnosti ponúkla svoj podiel na odpredaj žalobkyniam. Na ponuku nebola z ich strany žiadna odozva. Keďže žalobkyne, ako spoluvlastníčky, neprejavovali starostlivosť o nehnuteľností, dňa 24.9.2015 podal na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Žalobkyne po tomto návrhu reagovali tak, že podali na súde návrh o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy vedený pod. sp. zn.: 3C/157/2016. Na pojednávaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva okrem iného žalobkyniam navrhol, že v záujme toho, aby sa predmetná záležitosť týkajúca sa nehnuteľností vyriešila, a aby nedochádzalo ku sporom, aby si podiel odkúpili. Tým by sa celá záležitosť urovnala a žalobný návrh by sa stal bezpredmetným. Na túto ponuku žalobkyne opäť nezareagovali, dokonca od žalovaného žiadali peniaze. Naďalej je ochotný celú vec vyriešiť odpredajom nehnuteľností ktorejkoľvek zo žalobkyň. Prvý návrh týkajúci sa zrušenia kúpnej zmluvy žalobkyne zobrali späť, a konanie bolo zastavené.

14. Z písomného podania žalovaného z 8.6.2020 je zrejmé, že predložil súdu list Obce Hencovce z 3.7.2019 podľa ktorého bol obcou vyzvaný, aby pravidelne zabezpečoval odstraňovanie buriny a tráv na pozemku (parcely č. XXX, č. XXX k.ú. D.) a v jeho bezprostrednom okolí, aby tieto plochy pravidelne kosil. Zároveň predložil súdu list z 4.6.2020 adresovaný žalobkyniam a ich právnej zástupkyňi, v ktorom

ich vyzýval na mimosúdne vyriešenie sporu a odkúpenie jeho spoluvlastníckeho podielu za cenu, ktorú zaplatil žalovanej v 1. rade, alebo rozdelenie pozemku podľa geometrického plánu, alebo predaj spoluvlastníckeho podielu ostatným spoluvlastníkom či jednému z nich za cenu, ktorú zaplatil žalovanej v 1. rade. Predložil tiež záznam z rokovania s ďalšou podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti N. E. datovaný dňom 7.5.2020, podľa ktorého táto odpredá svoj spoluvlastnícky podiel žalovanému v 2. rade.

15. Žalovaná v 1. rade v písomnom vyjadrení z 28.7.2020 predložila list datovaný dňom 16.07.2020, v ktorom vyzýva žalobkyne, v prípade, že by súd uznal zmluvu za neplatnú, či chcú odkúpiť celý jej podiel alebo pomernú časť za rovnakú cenu ako žalovaný v 2. rade. Ak by ich ponuka bola nižšia, je rozhodnutá predať opäť svoj podiel žalovanému v 2. rade.

16. Žalobkyne prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedli, že na podanej žalobe trvajú. Nemajú povinnosť výplaty ani žalovanej v 1. rade ani žalovanému v 2. rade v prípade, že súd by žalobe vyhovel. Vo vzťahu k námietke premlčania, v danom prípade nejde o žiadne premlčanie ale jedná sa o trojročnú prekluzívnu lehotu, teda k premlčaniu v danej veci nedochádza. Zákon neurčuje striktné presnú formu, akou sa má dovolať relatívnej neplatnosti a aj vzhľadom na tú skutočnosť, že na tunajšom súde bolo vedené podobné konanie pod sp.zn. 3C/157/2016, žalobkyne v tejto veci sa riadne relatívnej neplatnosti domáhali. K splneniu podmienok zo strany žalovaných uviedli, že z ich strany nebola splnená základná podmienka na to, aby kúpna zmluva mohla byť riadne platná a nebolo tu uplatnené riadne predkupné právo v rámci jeho písomnej formy a pokiaľ žalovaní namietajú a tvrdia opak a to, že predkupné právo uplatnili ústnou formou niekoľkokrát ich navštevovali a podoba, táto skutočnosť je právne bezvýznamná. Žalobkyne aj toto tvrdenie popierajú. Žalovaný v 2. rade nadobudol podiel na predmetnej nehnuteľnosti v rozpore so zákonom a pokiaľ by splnil so žalovanou v 1. rade všetky zákonné podmienky, tak takáto žaloba by na súd nikdy ani podaná nebola. Poukázali na judikatúru ako v písomnom vyhotovení žaloby a uviedli, že bolo riadne z ich strany predkupné právo uplatnené a žiadali preto žalobe vyhovieť.

17. Žalovaná v 1. rade uviedla, že so žalobou nesúhlasí, nerozumie žalobkyniam prečo podali túto žalobu. Bola v Michalovciach za žalobkyňou C. a hovorila s ňou o predaji podielu.

18. Žalovaný v 2. rade uviedol, že konanie žalobkyň je účelové, lebo pani O. nemala peniaze aby ich vrátila a ony pri zneplatnení zmluvy asi žalovanému nemienia zaplatiť jej takú sumu ako žalovaný. Zdá sa mu, že pani O. P.m dlhuje nejaké peniaze alebo sa cítiť poškodené dedičským konaním po ich dedovi a takým spôsobom by vykompenzovali prevod podielu svojej straty a pohľadávky. Všetkým žalobkyniam je známe, z predchádzajúcich pojednávaní, že je ochotný im svoj podiel odpredať. Pani O. už svedčila na súde, že ponúkla svoj podiel k odpredaju svojim sesterniciam a súd jej svedectvo plne akceptoval a nepovažoval písomnú ponuku na odpredaj. Žiadal, aby súd uviedol, kto mu má vrátiť peniaze za pozemok. Namietal premlčanie uplatneného nároku. Žalobkyne ako spoluvlastníčky neprejavujú starostlivosť o nehnuteľnosti a dňa 3.7.2019 mu poslal upozornenie starosta obce, ohľadom odstránenia burín a tráv na pozemku. Svoju polovicu vyčistil, ale ich polovica ostala v pôvodnom stave. Dlhodobými prietrahmi mu vzniká majetková ujma, pretože sa nemôže plne venovať svojmu povolaniu ani rodine a má neustále náklady pri cestovaní za nimi, telefonovaní, konzultáciami s právnikmi a hľadaní dokladov.

19. Žalovaný v 2. rade prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že nespochybňuje tú skutočnosť, že pri uzatvorení kúpnej zmluvy nedošlo ku chybe, to znamená, že vlastníčka neponúkla svoj podiel ostatným spoluvlastníčkam a napriek tomu uzatvorila kúpnu zmluvu. Zákon hovorí, že tam musí byť písomná ponuka, ale spochybňuje to, či skutočne na pojednávaní a týmito dvoma žalobami žalobkyne skutočne prejavili záujem uplatniť svoje predkupné právo, to znamená odkúpiť podiel od žalovaných v 1. rade. Stiahli žalobu ani pojednávania sa nezúčastnili. Nebolo dokázané, že by mali záujem. Ustanovenie, ktoré vyžaduje písomnú formu ponúknutia odpredaja je vo vzťahu k tomu čisto formálne. Im skutočne nejde o odkúpenie podielu ale využívajú to zákonné ustanovenie na obštrukciu, aby znemožňovalo užívať vlastnícke právo žalovanému v 2. rade.

20. Podľa § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

21. V danom prípade za takýto osobitný predpis možno považovať ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka.

22. Podľa ust. § 140 Občianskeho zákonníka ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

23. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

24. „Spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva (§ 140 Občianskeho zákonníka), má pri porušení povinností zo strany spoluvlastníka, ktorý je povinný z predkupného práva, na výber, či: a/ sa bude žalobou domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníka na tretiu osobu (§ 40a Občianskeho zákonníka); jeho žaloba musí v takomto prípade smerovať voči všetkým účastníkom zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu, pri ktorej bolo porušené jeho predkupné právo, lebo tí sú pasívne legitimovaní, b/ sa bude domáhať voči nadobúdateľovi (tretej osobe ako singulárnemu právnemu nástupcovi pôvodného podielového spoluvlastníka), aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od pôvodného podielového spoluvlastníka; ak nadobúdateľ jeho výzve nevyhoví, má oprávnený spoluvlastník právo domáhať sa na súde žalobou voči nadobúdateľovi, aby bol nahradený prejav vôle nadobúdateľa; žalobe vyhovujúce rozhodnutie súdu nahradí v tomto prípade chýbajúci zmluvný prejav nadobúdateľa (§ 161 ods. 3 O.s.p.), c/ sa uspokojí s tým, že mu zostáva predkupné právo, avšak už voči nadobúdateľovi. Zákon v uvedených ustanoveniach ponecháva oprávnenému spoluvlastníkovi voľbu, či vôbec, prípadne ktoré z týchto riešení zvolí.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010, sp. zn. 3 Cdo 122/2009)

25. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalovaná v 1. rade na základe kúpnej zmluvy č. Nz 11900/2015 zo dňa 10.4.2015 ako podielová spoluvlastníčka predala svoj spoluvlastnícky podiel v pomere 1/2 k nehnuteľnosti na LV č. XX k.ú. D., a to domu súpisného čísla XXXX a parcelám registra „C“, č. XXX, záhrady o výmere 605 m², č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m² v podiele 1/2 žalovanému v 2. rade ako kupujúcemu.

26. Pasívne vecne legitimovanými subjektami sú v danom prípade žalovaná v 1. rade ako podielová spoluvlastníčka predávajúca svoj spoluvlastnícky podiel a žalovaný v 2. rade ako kupujúci.

27. Pokiaľ ide o prípustnosť takejto určovacej žaloby, je potrebné uviesť, že ak dôjde k porušeniu predkupného práva, žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu môže obstáť z pohľadu naliehavého právneho záujmu, resp. jej podanie vyplýva priamo z ust. § 140 Občianskeho zákonníka a § 40a Občianskeho zákonníka (rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo 46/2013). Žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu, predmetom ktorého je vlastnícke právo k nehnuteľnosti, je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva, ak je spôsobilá byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Uvedené závery sa primerane vzťahujú aj na spoluvlastníctvo, pričom zmena v katastri nehnuteľností sa vykoná záznamom (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/213/2017 z 29. 03. 2018).

28. Občiansky zákonník nepožaduje k predaju spoluvlastníckeho podielu súhlas ostatných spoluvlastníkov, vyžaduje len rešpektovanie predkupného práva. Napriek tomu, že v zákonnej úprave nie je výslovne ustanovené, že predkupné právo podľa § 140 OZ má vecnú povahu a pôsobí voči tretím osobám, súdna prax so súhlasom širokej odbornej verejnosti zákonnému predkupnému právu túto povahu prisudzuje. Z uvedeného vyplýva záver, že spoluvlastník veci, ktorého predkupné právo bolo porušené, má nároky vyplývajúce jednak zo všeobecných ustanovení o vecnom predkupnom práve a taktiež zvláštne nároky, ktoré sú stanovené v ust. § 40a v spojení s § 140 Občianskeho zákonníka. Tieto nároky sa vzájomne vylučujú. Oprávnený sa má právo domáhať na nadobúdateľovi, aby mu previedol podiel za rovnakých podmienok, alebo relatívnej neplatnosti, keďže porušenie § 140 Občianskeho

zákonníka má za následok len relatívnu neplatnosť právneho úkonu o prevode spoluvlastníckeho podielu podľa § 40a Občianskeho zákonníka. Oprávnený, ktorý je dotknutý porušením predkupného práva, môže podať žalobu na určenie neplatnosti právneho úkonu podľa § 137 písm. d) CSP. Môže sa domáhať, aby súd určil, že zmluva o prevode spoluvlastníckeho podielu, ktorá je v rozpore s ust. § 140 Občianskeho zákonníka je neplatná, čím by sa vrátili právne pomery k veci do stavu existujúceho pred prevodom na tretiu osobu (v súvislosti s uvedeným porovnaj uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/275/2017 z 16. 08. 2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/285/2017 z 11. 10. 2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR 2Cdo/28/2009 zo dňa 26. 05. 2010).

29. Z ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka v spojení s § 140 Občianskeho zákonníka teda vyplýva primárne možnosť domáhať sa určenia relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorým bol podielový spoluvlastník vylúčený z možnosti nadobudnutia tohto podielu. Žalobkyne v prejednávanom prípade podali žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka s poukazom na § 140 Občianskeho zákonníka. Dôsledkom dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu je neplatnosť právneho úkonu spätne odo dňa uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy. Ustanovenie § 40a Občianskeho zákonníka s poukazom na § 140 Občianskeho zákonníka sú normami, ktoré umožňujú podanie žaloby o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. Pokiaľ hmotné právo dovolanie sa relatívnej neplatnosti pripúšťa, aj procesné právo musí takúto žalobu umožniť. Bez ohľadu na to, že ust. § 40a Občianskeho zákonníka výslovne na žalobu o neplatnosť neodkazuje, neobstojí zužujúci výklad o je neprípustnosti. Výklad ust. § 137 písm. d) CSP musí byť v súlade so zmyslom a účelom zákona. Takýmto výkladom možno jednoznačne dospieť k záveru, že žaloba o určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu je prípustným procesným prostriedkom reparácie porušenia hmotného práva (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/162/2019 z 15. 10. 2019).

30. V danom prípade je nepochybné, že žalovaná v 1. rade predtým, ako sa rozhodla odpredať svoj spoluvlastnícky podiel cudzej osobe, a to žalovanému v 2. rade, neponúkla na predaj svoj podiel na nehnuteľnostiach žalobkyniam, ako ďalším podielovým spoluvlastníckam nehnuteľností zapísaných na LV č. XX k.ú. D..

31. Samotná žalovaná v 1. rade v rámci svojich vyjadrení uviedla, že žalobkyniam (aj to iba žalobkyni v 1. a 2. rade) ponúkla na predaj svoj podiel, avšak iba pri osobnom stretnutí ústnou formou, tieto však mali jej ponuku odmietnuť z dôvodu nedostatku financií. Žalovaný v 2. rade taktiež uviedol, že spoločne so žalovanou v 1. rade navštívili pred predajom spoluvlastníckeho podielu žalobkyne a žalovaná v 1. rade im ponúkla svoj podiel na predaj. Sám žalovaný v 2. rade pripustil, že ponuka nebola urobená v písomnej forme a namietal formálnosť ustanovenia, ktoré vyžaduje takúto písomnú formu pre ponuku na výkup. Žalobkyne však popreli aj tú skutočnosť, že by čo i len ústnou formou bola urobená ponuka na výkup spoluvlastníckeho podielu zo strany žalovanej v 1. rade.

32. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že osobou povinnou na urobenie ponuky na výkup podľa § 140 Občianskeho zákonníka bola výlučne žalovaná v 1. rade, nie žalovaný ako kupujúci. Ďalej je potrebné uviesť, že je nepodstatné, či ostatní podieloví spoluvlastníci sa zaujímali o predmetnú nehnuteľnosť, podiely na ktorej boli predmetom prevodu kúpnej zmluvy. Nebolo tiež povinnosťou spoluvlastníkov prejavovať záujem o odkúpenie podielu na spoločnej nehnuteľnosti. Zákon ukladá povinnosť osloviť ostatných podielových spoluvlastníkov s ponukou na výkup práve toho spoluvlastníka, ktorý zamýšľa previesť svoj podiel na inú osobu, ako blízku. Touto bola v danom prípade žalovaná v 1. rade. Tiež je nepodstatné pre rozhodnutie v tejto veci, či žalobkyne ako podielové spoluvlastníčky nehnuteľnosti, ktorej sa predkupné právo týka, prejavujú náležitú starostlivosť o túto nehnuteľnosť, čo namietal žalovaný v 2. rade.

33. Ako dôvod pre zamietnutie žalobe nie je možné akceptovať ani tvrdenie žalovaného v 2. rade, že on ponúka žalobkyniam na predaj svoj podiel na predmetných nehnuteľnostiach. Žalobkyne si totiž v danom prípade vybrali jednu z troch možností, ktoré im zákon ponúka, pričom možnosťou žalobkyní bolo aj domáhať sa od žalovaného v 2. rade ako nadobúdateľa, aby im nadobudnutý vlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od žalovanej v 1. rade ako pôvodného podielového spoluvlastníka. Žalobkyne sa rozhodli domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy v časti, ktorou bol prevedený aj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam v podielovom spoluvlastníctve žalobkyní.

34. Za splnenie si povinnosti spoluvlastníka v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka, nie je možné považovať, ak dôjde k ponuke na výkup v inej forme, ako to vyžaduje zákon, teda ak ide o nehnuteľnosť, nestačí urobiť tento úkon ústne alebo telefonicky, ale obligatórne sa vyžaduje písomná forma (k porušeniu predkupného práva realizovaním ponuky telefonicky pozri napríklad Ro NS ČR z 30. 10. 2002, sp. zn. 30 Cdo 1370/2002).

35. V ustanovení § 140 Občianskeho zákonníka je zakotvené zákonné predkupné právo spoluvlastníkov, pričom zmluvné predkupné právo je upravené v § 602 a nasl. Občianskeho zákonníka a táto právna úprava sa použije subsidiárne (§ 853 Občianskeho zákonníka) i všade tam, kde predkupné právo ustanovené zákonom neobsahuje osobitnú úpravu (R 122/1953).

36. Z uvedeného je zrejmé, že pri nedostatku výslovnej právnej úpravy zákonného predkupného práva sa v zmysle § 853 Občianskeho zákonníka vychádza z analogickej aplikácie všeobecnej právnej úpravy predkupného práva, obsiahnutej v ôsmej časti Občianskeho zákonníka, upravujúcej záväzkové právo (§ 602 až 606) s tým, že tie ustanovenia, ktoré sa týkajú výlučne zmluvného predkupného práva nemožno použiť (porovnaj tiež ČR Rc 72/2002)

37. Z § 605 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pokiaľ sa jedná o nehnuteľnosť, musí byť ponuka písomná.

38. Spoluvlastník, ktorý chce previesť svoj podiel na inú osobu, musí ostatným spoluvlastníkom urobiť tzv. ponuku na výkup. Ponuka je jednostranný právny úkon, ktorý okrem požiadaviek kladených všeobecne na právne úkony (§ 37 a nasl. Občianskeho zákonníka) a náležitosti návrhu na uzavretie zmluvy (§ 43 a nasl. Občianskeho zákonníka) musí obsahovať všetky podmienky (predmet kúpy, kúpnu cenu), za ktorých povinný ponúka vec na kúpu, ktorých splnením, môže oprávnený svoje predkupné právo vykonať, pričom pokiaľ ide o nehnuteľnosť je potrebné aby bola urobená v písomnej forme (pozri aj Katastrálny bulletin číslo 2/2019 str. 51).

39. Dôkazné bremeno o skutočnosti, že bola urobená ponuka na výkup, a to v požadovanej písomnej forme, leží na žalovaných, nakoľko nemožno požadovať od žalobkyň, aby preukazovali neexistenciu nejakej skutočnosti (preukazovať, že nedošlo k realizácii ponuky na výkup). Z pravidla, že každý preukazuje iba svoje vlastné skutkové tvrdenia existuje výnimka vychádzajúca zo skutočnosti, že od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (negatívnu skutočnosť - niečo čo sa nestalo, čo neexistuje). Preukazovanie takejto skutočnosti je spravidla objektívne nemožné (probatio diabolica).

40. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalovaná v1. rade nepreukázala splnenie si svojej povinnosti vyplývajúcej z § 140 Občianskeho zákonníka. Realizácia práva výkupu v predpísanej forme nebola navyše ani len tvrdenou skutočnosťou zo strany žalovaných a tvrdenie o ponuke na výkup v ústnej forme sa im taktiež nepodarilo preukázať, keďže žalobkyne aj uvedené popierali.

41. Relatívna neplatnosť prevodu spoluvlastníckeho podielu z dôvodu uvedeného v § 140 Občianskeho zákonníka je uplatnená tým, že dotknutý spoluvlastník sa dovoľá tohto dôvodu neplatnosti u prevodcu i nadobúdateľa prevedeného podielu. Právne účinky dovolania sa tejto neplatnosti nastávajú okamihom, kedy tento prejav vôle dôjde všetkým subjektom relatívne neplatného právneho úkonu, hoci aj doručením žaloby (porovnaj rozhodnutie NS ČR z 10. 10. 2001, sp. zn. 22 Cdo 2474/2000).

42. Ak sa oprávnená osoba relatívnej neplatnosti právneho úkonu dovoľá, je právny úkon neplatný od svojho začiatku (ex tunc). To platí i tam, kde na základe tohto relatívne neplatného právneho úkonu vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností vecné právo. Relatívnej neplatnosti sa treba dovoľáť. Ide o jednostranný hmotnoprávny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi právneho úkonu. V prípade, keď ten, kto sa dovoľáva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu, jednostranný prejav vôle treba adresovať všetkým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu. Dôjdením dovolania sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.8.2010 sp.zn. 5Cdo/211/2009, závery uvedeného rozsudku

aplikované aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/70/2019 z 17. 10. 2019, rozsudku Krajského súd v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/381/2015 zo dňa 25.2.2016)

43. Relatívne neplatný právny úkon vyvoláva všetky účinky ako platný právny úkon, avšak tieto účinky pôsobia len do okamihu dovolania sa právnej skutočnosti opodstatňujúcej záver o relatívnej neplatnosti. Právny úkon je teda podmiennečne platný. Jeho definitívna platnosť nastáva (ak niet iných dôvodov neplatnosti): po uplynutí troch rokov odo dňa urobenia právneho úkonu, počas ktorých sa žiadna oprávnená osoba nedovolá relatívnej neplatnosti, dodatočným schválením relatívne neplatného právneho úkonu (ratihabícia), dodatočným odpadnutím dôvodu relatívnej neplatnosti právneho úkonu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/348/2017 z 13. 03. 2019).

44. V danom prípade tak súd uzatvára, že žalobkyne v 1. a 2. rade ako oprávnené osoby z titulu predkupného práva - podielové spoluvlastníčky, sa riadne dovolali neplatnosti kúpnej zmluvy, uzavretej medzi žalovanými, na základe ktorej došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č.XX k.ú. D..

45. Žaloba žalobkýň v 1. a 2. rade vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 3C/15/2016, ktorá smerovala proti žalovaným v 1. a 2. rade ako účastníkom kúpnej zmluvy obsahovala i hmotnoprávny úkon žalobkýň, a to dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu pre nerešpektovanie ich predkupného práva vyplývajúceho z ust. § 140 Občianskeho zákonníka. Táto žaloba spolu s ďalšími písomnosťami bola žalovanej v 1. rade doručená dňa 3.7.2017 a žalovanému v 2. rade dňa 6.7.2017. Aj keď neskôr žalobkyne v 1. a 2. rade svoju žalobu vzali späť a konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 24.7.2017 č.k. 3C/157/2016 - 31, právoplatným dňa 8.9.2017, uvedené už následky vyvolané dovolaním sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy ovplyvniť nemohlo.

46. Relatívnej neplatnosti sa treba dovolať. Ide o jednostranný hmotnoprávny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi právneho úkonu. V prípade, keď ten, kto sa dovoľáva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu, jednostranný prejav vôle treba adresovať všetkým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu. Dôjdením dovolania sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti. Oprávnený sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu môže dovolať mimo súdneho konania, ale aj v súdnom konaní na základe žaloby, prípadne na základe námietky tvoriacej súčasť obrany proti uplatnenému právu.

47. V dôsledku účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti bez ohľadu na to, či sa tak stalo v rámci súdneho konania alebo mimo neho, neplatnosť právneho úkonu nastáva ku dňu jeho uzavretia. Ak žalobkyne v 1. a 2. rade v inom súdnom konaní vedenom proti žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade svojim hmotnoprávnym úkonom obsiahnutým v žalobe vyvolali zákonom predpokladané účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti, je nepochybné, že právny úkon postihnutý relatívnou neplatnosťou sa stal neplatným späťne ku dňu uzatvorenia zmluvy a tento zákonný dôsledok nemohlo ovplyvniť ani neskoršie zastavenie konania v dôsledku späťvzatia žaloby.

48. Späťvzatie žaloby predstavuje procesný úkon voči súdu, ktorým žalobca prejavuje vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo, kým hmotnoprávny úkon dovolania sa relatívnej neplatnosti spôsobuje jeho neplatnosť a tento následok už zvrátiť nemožno. Zastavenie konania v dôsledku späťvzatia žaloby po účinnom dovolaní sa relatívnej neplatnosti nespôsobuje obnovenie platnosti právneho úkonu a právny úkon i naďalej zostáva neplatným (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/70/2019 z 17. 10. 2019).

49. Na základe uvedeného možno uviesť, že v danom prípade nemohlo dôjsť k premlčaniu nároku zo strany žalobkýň, nakoľko doručením žaloby vo veci sp.zn. 3C/15/2016 žalovanej v 1. rade dňa 3.7.2017 a žalovanému v 2. rade 6.7.2017, došlo k účinnému dovolaniu sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 10.4.2015 vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe s účinkami, ktorú možno prirovnať k absolútnej neplatnosti.

50. Ak v priebehu premlčacej doby dôjde k dovolaniu sa tohto práva ktoroukoľvek oprávnenou osobou, právny úkon sa stáva neplatným od začiatku a túto neplatnosť možno uplatniť v súdnom alebo inom konaní bez ohľadu na plynutie času. Následne preto súd považoval podanie žaloby o určenie neplatnosti

kúpnej zmluvy z 10.4.2015 za včas uplatnený nárok zo strany všetkých troch žalobkýň, vrátane žalobkyne v 3. rade, ako ďalšej podielovej spoluvlastníčky.

51. Námietku o premlčaní dovolania sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy nepovažoval súd za dôvodnú vzhľadom na čas, kedy došlo k uzavretiu zmluvy (10.4.2015), a kedy došlo k dovolaniu sa ich neplatnosti žalobkýňami v 1. a 2. rade (3.7.2017 a 6.7.2017).

52. Dôjdením dovolania sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy do dispozície žalovaných v 1. a 2. rade, tak skončila relatívna neplatnosť tohto právneho úkonu a nastala neplatnosť, ktorú je účinkami možné prirovnať k absolútnej neplatnosti. Vzhľadom na uvedené súdu neostávalo iné, ako žalobe žalobkýň vyhovieť. Je potrebné dodať, že neplatnosť kúpnej zmluvy z 10.4.2015 sa týka iba jej časti o prevode nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XX k.ú. D., tak ako sú vymedzené vo výroku rozhodnutia.

53. Pokiaľ ide o návrh žalovaného v 2. rade, aby súd určil, kto je povinný mu vrátiť kúpnu cenu za nehnuteľnosti, jednoznačne je potrebné konštatovať, že po vyslovení neplatnosti zmluvy, je oprávnený domáhať sa nárokov z neplatnej zmluvy vo vzťahu k subjektu, ktorý bol účastníkom tejto zmluvy, a ktorému na základe neplatnej zmluvy plnil. Súd nie je oprávnený v tomto konaní rozhodovať o týchto nárokoch vo vzťahu k subjektu, ktorý vystupuje spoločne so žalovaným v 2. rade na rovnakej strane sporu.

54. Podľa § 153 ods. 1 až 3 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

55. V ostatnom súd poukazuje na to, že vychádzal zo skutočností a dôkazov stranami sporu predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

56. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

57. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

58. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. V danom konaní boli žalobkyne v 1. až 3. rade úspešné v celom rozsahu, pretože súd ich žalobe vyhovel a z uvedeného dôvodu im patrí nárok na priznanie náhrady trov konania proti žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100%, ktorý nárok im súd aj priznal.

60. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a

čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.